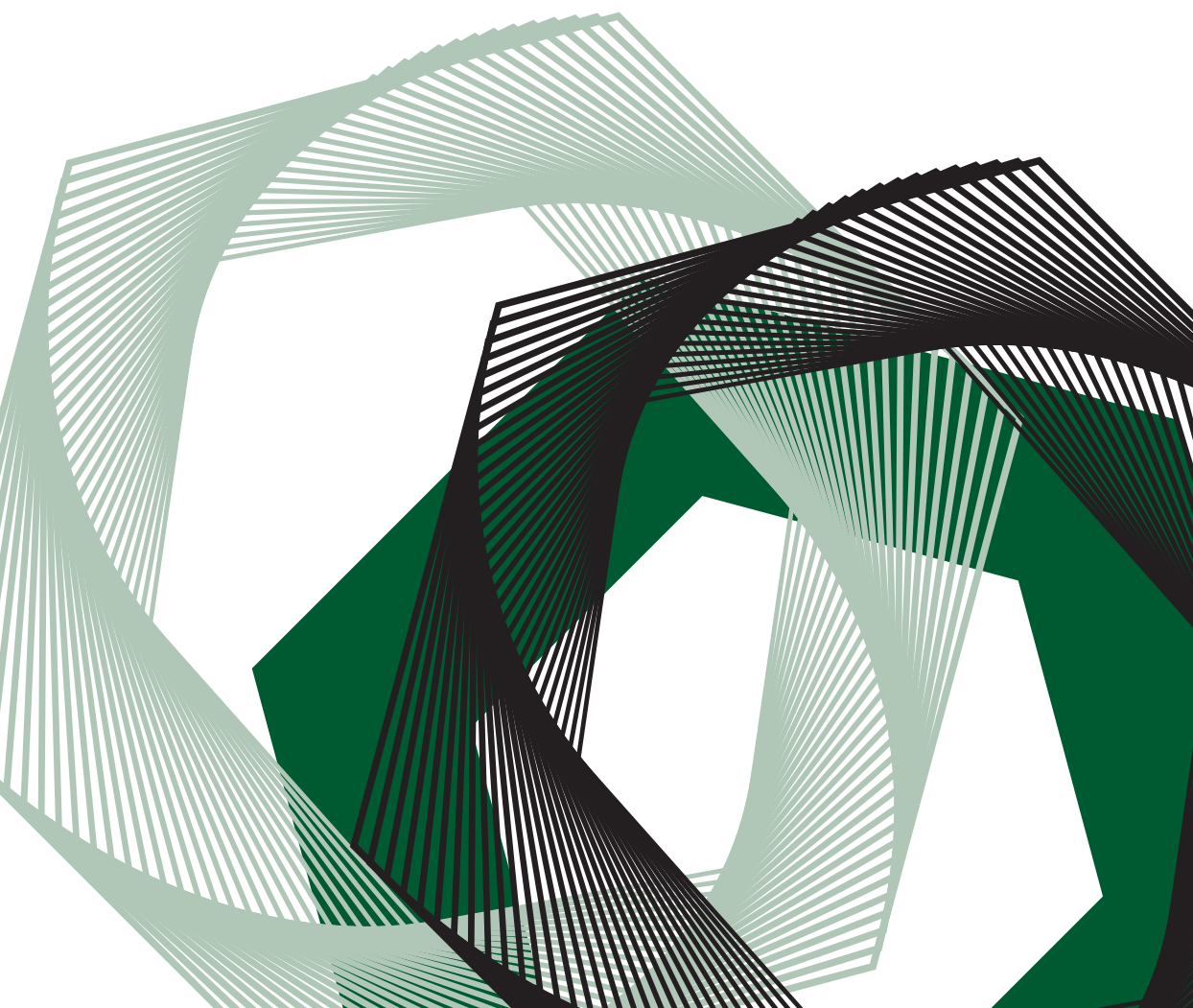

Portal Ochrony Środowiska

OCHRONA ŚRODOWISKA W PRZEDSIĘBIORSTWIE

Zbiór najważniejszych informacji

Ochrona środowiska w przedsiębiorstwie

**Zbiór najważniejszych
informacji**

Autorzy:

**Robert Barański, Iwona Czauderna, Roman Kozub, Ewa Romanowska,
Dorota Rosłoń, Kamil Stolarski, Marcin Sarna, Agnieszka Świerczewska-Opłocka**

Redakcja:

Karolina Szewczyk-Cieślak

Menedżer produktu:

Mariusz Miętusiewicz

Kierownik grupy tematycznej:

Alina Sulgostowska

Zdjęcie na okładce:

fotolia.pl

Projekt graficzny okładki:

Magdalena Huta

Korekta:

Zespół

Koordynator produkcji:

Mariusz Jezierski

Druk: **Miller Druk**

Skład i łamanie:

Dariusz Ziach

ISBN: 978-83-8344-177-1

Copyright© by Wiedza i Praktyka sp. z o.o., Warszawa 2023

Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a

tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10, e-mail: cok@wip.pl

NIP: 526-19-92-256

Numer KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy,

XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł

Publikacja „Ochrona środowiska w przedsiębiorstwie. Zbiór najważniejszych informacji” została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy oraz doświadczenia jej twórców. Zaproponowane w niej wskazówki, porady i interpretacje dotyczą sytuacji typowych. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Opublikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym autorzy, konsultanci oraz redakcja nie mogą ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji „Ochrona środowiska w przedsiębiorstwie. Zbiór najważniejszych informacji” wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

Spis treści

Wstęp	5
Słownik pojęć	9
Rozdział 1. Monitorowanie prawa	17
1.1. Rola specjalisty ds. ochrony środowiska w przedsiębiorstwie	17
1.2. Podmiot korzystający ze środowiska	17
1.3. Obowiązki podmiotów korzystających ze środowiska	19
1.4. Organy ochrony środowiska	21
1.5. Kontrole w zakresie ochrony środowiska	24
Rozdział 2. Prowadzenie dokumentacji	29
2.1. Wymogi formalne w zakresie gospodarki odpadami	29
2.2. Wymogi formalne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej	37
2.3. Wymogi formalne w zakresie ochrony powietrza	42
Rozdział 3. Naliczanie opłat i obowiązki sprawozdawcze	47
3.1. Opłata środowiskowa	47
3.2. Opłaty wodne	52
3.3. Opłata produktowa	59
3.4. Ewidencjonowanie składowania odpadów	67
3.5. Zaliczenie opłat za korzystanie ze środowiska do kosztów podatkowych	69
3.6. Kary pieniężne	70
Rozdział 4. Odpowiadanie za szkody w środowisku naturalnym	73
4.1. Odpowiedzialność cywilna	73
4.2. Odpowiedzialność karna i karnoadministracyjna	78
4.3. Odpowiedzialność administracyjna	81
4.4. Odpowiedzialność za szkody w środowisku naturalnym wg dyrektywy 2004/35/WE	84
Rozdział 5. Pozyskiwanie zewnętrznych środków inwestycyjnych	87
5.1. Zasady zarządzania projektami środowiskowymi	87
5.2. Ocena projektów i konkursy	89

5.3. Błędy formalne, merytoryczne i finansowe	92
5.4. Umowa o dofinansowanie projektu	93
5.5. Nowa perspektywa 2021–2027	94
5.6. Decyzje środowiskowe w procesie inwestycyjnym	95
Kalendarium	99
Podstawa prawna	131

WSTĘP

Specjalista ds. ochrony środowiska jest odpowiedzialny za organizowanie i nadzorowanie działalności przedsiębiorstwa związanej z ochroną środowiska. Do jego obowiązków należy przygotowywanie odpowiedniej dokumentacji, sporządzanie raportów i sprawozdań, kontrolowanie przestrzegania przepisów prawnych, w tym weryfikowanie i składanie wniosków o uzyskanie wymaganych prawem pozwoleń, zezwoleń czy zgłoszeń.

Działalność każdej firmy wpływa w określony sposób na stan środowiska naturalnego, dlatego przedsiębiorcy powinni zdawać sobie z tego sprawę i posiadać stosowną wiedzę na temat obowiązujących przepisów dotyczących ochrony środowiska. W praktyce dotyczy to szerokiego spektrum działań, którym warto przyjrzeć się z różnych perspektyw. W niniejszej książce prezentujemy praktyczne omówienie pięciu zagadnień, w których specjalista ds. ochrony środowiska powinien posiadać wiedzę i umiejętności. Są to:

- obowiązujące przedsiębiorców przepisy prawne w zakresie ochrony środowiska,
- dokumentacja, którą należy prowadzić,
- opłaty i sprawozdania,
- odpowiedzialność za wyrządzone w środowisku szkody,
- możliwości pozyskania zewnętrznych środków inwestycyjnych.

Szczegółowe zdiagnozowanie obowiązków przedsiębiorcy w zakresie ochrony środowiska nie jest prostą sprawą. Duża liczba przepisów, które

bywają nieprecyzyjne, jak również ich częste zmiany powodują, że właściciel firmy może mieć problemy z właściwą interpretacją obowiązujących go wymogów.

W pierwszym rozdziale opisujemy najważniejsze obowiązki wynikające z ochrony środowiska, dotyczące przede wszystkim przedsiębiorców zaliczanych do sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Przedstawiamy również zadania organów państwowych, z którymi firmy muszą w omówionym zakresie współpracować, i podpowiadamy, czego może dotyczyć kontrola w obrębie ochrony środowiska (charakteryzujemy stosowne instytucje oraz ich uprawnienia kontrolne).

Drugi rozdział przybliży praktyczne zasady prowadzenia dokumentacji związanej z ochroną środowiska w firmie. Opisujemy w nim zarówno wymogi formalne, jak i najważniejsze kroki, które należy podjąć w celu uzyskania stosownych pozwoleń, zezwoleń lub decyzji administracyjnych w trzech podstawowych dziedzinach:

- gospodarce odpadami,
- gospodarce wodno-ściekowej,
- ochronie powietrza.

Rozdział trzeci także odnosi się do ww. dziedzin, ale dotyczy zasad naliczania opłat oraz realizacji obowiązków sprawozdawczych. Za nieprzestrzeganie przepisów prawa przewidywane są dodatkowe opłaty, a także kary pieniężne, dlatego w tym rozdziale podpowiedziano, jak ich uniknąć.

W rozdziale czwartym wyjaśniono, na czym polega odpowiedzialność za szkody w środowisku. Zawiera on zagadnienia związane z odpowiedzialnością cywilną, administracyjną, a także odpowiedzialnością karną i karnoskarbową. Warto poświęcić czas na lekturę tego rozdziału, ponieważ wskazano w nim, w jakich sytuacjach odpowiedzialność może spocząć na osobie zajmującej się ochroną środowiska w firmie.

W ostatniej części dokonano przeglądu zagadnień, których znajomość może się dla przedsiębiorcy okazać wyjątkowo cenna. Podpowiadamy w niej, w jaki sposób efektywnie pozyskiwać środki zewnętrzne na inwestycje. Sukcesy w tej dziedzinie są warunkowane umiejętnym przygotowaniem